

Tanker på kirkebænken

I 1911 lavede lederen af Kolind Privatskole, G. M. Theilgaard, en liste over præster i Kolind, Ebdrup og Skarresø sogne. Fra begyndelsen af 1500-tallet og op til vor tid er det blevet til 35 præster, hvoraf vor nuværende præst, Anne Kirstine Langkjer, har siddet længst i embedet. Fra 1625 til omkring 100 år senere hørte Skarresø sogn under Marie Magdalene sogn. Her skal omtales én af de mest markante præster i Kolind-Ebdrup-Skarresø hele den lange periode, nemlig provst **Niels Refsbæk Høvring**, der var sognepræst fra 1823 til 1848. I 1838 blev han tillige provst for Mols Sønder og Øster Lisberg herreder. Før han blev kaldet til embedet i Kolind var han huslærer på "Fævejle" ved Lyngby og i 1817 købte han proprietærgården "Nygaard" ved Lyngby og blev gift. Den ejede han indtil han fik embede i Kolind i 1823. Han var en kontroversiel person, og i en visitatsprotokol fra 1848 får han følgende skudsmål: Sang: Kun nogenlunde. Messe: Ret god. Prædiken: Ordentlig, tydeligt og populært for en landsbymenighed. Beskrivelsen slutter således: "Provst Høvring er en brav og dygtig mand, men han går sine egne veje og følger hverken vej eller sti"!

Det var måske derfor han blev sogneforstander, da disse forstanderskaber oprettedes i 1841. Det var som regel præster, der blev valgt til formænd for disse forløbere for sogneråd. Det var nu også meget naturligt, idet de havde kendskab til administrative anliggender og var kyndige i landbrug. Medlemmer af de første sogneforstanderskaber var oftest landmænd, idet kun personer med en ejendom på over 6 tdr. hartkorn kunne blive medlemmer.

I Marie Magdalene valgtes sognepræst G.F.A. Graae til formand og i Nimtofte-Tøstrup sognepræst Chr. La Cour til formand.

Høvring var en myndig og robust personlighed. I hvervet som formand udviste han megen myndighed, men det var også nødvendigt. Det var et krævende arbejde og alt var jo nyt. Der var ingen traditioner at følge. Møderne holdtes som regel i præstegården, og det var ofte med korte mellemrum, idet der var mange sager at tage stilling til.

Orden og bestemthed prægede hans ledelse. Hvis et medlem blev væk uden at melde afbud resulterede det i en skrap påtale.

Han var heller ikke nogen ynder af øllebrødsbarmhjertighed. Ved et af de første møder foreslog han, at der blev skredet ind mod den plage, de mange omløbende bissekræmmere forvoldte. Og det blev vedtaget, at der ved kirkerne den følgende søndag skulle bekendtgøres, at bissekræmmere og betlere "uden skånsel ville blive optagne og ført til vedkommende øvrighed". Ved en anden lejlighed opfordrede han de øvrige medlemmer til at påse, "at anordningen om helligdagens tilbørlige overholdelse blev respekteret"!

Et af de største områder at behandle for de nyvalgte sogneforstanderskaber var fattigvæsenet. I middelalderen var det den katolske kirke, der sørgede for de fattige, og det fungerede faktisk udmærket, men da forsørgelsespligten efter reformationen i 1536 gik over til staten, gik det helt galt. Staten magtede ikke opgaven og tiggeriet florerede så det blev en landeplage.

Om provst Høvrings ledelse af forstanderskabet fortælles mere i næste nummer af Kirke & Sogn.

Knud Jensen